

**Výroční zpráva o činnosti
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
v roce 2022**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, o zřízení Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. V roce 2001 došlo k transformaci této Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity v Radu vlády pro záležitosti romské komunity. Usnesením vlády ze dne 29. března 2010 č. 254 pak došlo ke změně názvu poradního orgánu na Radu vlády pro záležitosti romské menšiny a schválení Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Statut Rady vlády pro záležitosti romské menšiny byl následně upraven usnesením vlády ze dne 12. května 2014 č. 352, ve znění usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2014 č. 933, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesením vlády ze dne 30. září 2019 č. 692, usnesením vlády ze dne 18. května 2022 č. 567 a usnesením vlády ze dne 29. března 2023.

Výroční zpráva Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2022

(zpracované podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády ve smyslu usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175)

1. Úvod

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“) je stálým, poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské integrace. Cílem Rady je napomáhat zlepšení postavení Romů ve všech sférách života, odstraňování nedůvodných rozdílů v postavení Romů a většinové společnosti, a dosažení bezkonfliktního a vzájemně obohacujícího soužití Romů a většinové společnosti.

Rada dále:

- a) připravuje a schvaluje stanoviska pro rozhodnutí vlády a vyjadřuje se v rámci připomínkového řízení k návrhům jiných orgánů zasahujících do oblasti romské integrace,
- b) schvaluje podněty Rady pro jednání vlády České republiky,
- c) schvaluje dlouhodobé a střednědobé strategie romské integrace,
- d) navrhuje dílčí opatření a podněty v oblasti romské integrace,
- e) schvaluje pravidelné roční analýzy a hodnocení postavení romské menšiny v České republice, včetně vyhodnocení plnění přijatých usnesení vlády,
- f) doporučuje výhledy priorit dotační politiky státu v oblasti romské integrace, včetně návrhu výše výdajů v této oblasti a jejich rozdělení,
- g) projednává návrhy v oblasti metodické podpory činnosti krajských koordinátorů pro romské záležitosti, romských poradců, terénních pracovníků a asistentů,
- h) zajišťuje jednání s mezinárodními vládními i nevládními organizacemi a institucemi, Evropskou unií a orgány členských států EU a dalších států v oblasti romské integrace,
- i) seznamuje veřejnost s otázkou romské integrace a podporuje informovanost a osvětu nejen pro romskou menšinu,
- j) pravidelně sleduje a vyhodnocuje práci Odboru pro sociální začleňování (dále jen Agentura),
- k) vyjadřuje se k výběru lokalit (obcí), ve kterých bude Agentura působit,
- l) projednává výroční zprávu Agentury.

Výchozím dokumentem Rady je Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 - 2030, která byla schválena usnesením vlády ze dne 10. května 2021 č. 447. Nový strategický dokument nahrazuje a navazuje na předchozí Strategii romské integrace do roku 2020. Dále je vypracovávána Zpráva o stavu romské menšiny v ČR, která je předkládána vládě na vědomí a sleduje vývoj situace Romů v různých sférách života, jako je vzdělání, zaměstnanost, zdraví, bydlení apod.

Rada při své činnosti spolupracuje s orgány státní správy. Především se jedná o Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zahraničních věcí. Všechny uvedené rezorty mají zároveň své zástupce v Radě (viz dále). Dále také Rada spolupracuje s Muzeem romské kultury, Kanceláří veřejného ochránce práv, Asociací krajů ČR, Svazem měst a obcí ČR, vzdělávacími institucemi a dalšími.

2. Předseda a členové Rady

K 31. prosinci 2022 měla Rada 27 členů (viz tabulka 1). Členy Rady jsou předseda Rady, 2 místopředsedové a další členové Rady. Při jmenování členů Rady je uplatňován princip parity, to znamená, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci romské občanské společnosti.

Funkční období členů z řad představitelů občanské společnosti je podle čl. 3 odst. 5 platného Statutu Rady čtyřleté. Tito členové Rady po skončení funkčního období vykonávají funkci členů Rady až do té doby, než jsou jmenováni členové noví. Funkční období členů Rady podle čl. 3 odst. 3 písm. a) až h) Statutu Rady trvá po dobu výkonu jejich funkce, pokud není skončeno dříve podle čl. 3 odst. 6 tohoto Statutu.

Dle čl. 3 odst. 2 Statutu Rady je jejím předsedou člen vlády ČR, v jehož působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti. V případě, že nebude žádný člen vlády agendou pověřen, je předsedou Rady předseda vlády. V souladu s tímto ustanovením Statutu Rady vykonává od 17. prosince 2021 funkci předsedy Rady předseda vlády Petr Fiala.

Tabulka 1 Složení Rady v roce 2022 (stav k 31.12.2022)

jméno	funkce v reprezentované instituci	funkce v Radě	členem Rady
Fiala Petr	předseda vlády ČR	předseda	od 12/2021
Šimáčková – Laurenčíková Klára	zmocněnkyně vlády pro lidská práva	místopředsedkyně	od 5/2022
Válková Helena			do 1/2022
Marian Jurečka	ministr, Ministerstvo práce a sociálních věcí	člen	od 12/2021
Balaš Vladimír	ministr, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	člen	od 6/2022
Gazdík Petr			do 6/2022
Baxa Martin	ministr, Ministerstvo kultury	člen	od 12/2021
Ivan Bartoš	ministr, Ministerstvo pro místní rozvoj	člen	od 12/2021
Vít Rakušan	ministr, Ministerstvo vnitra	člen	od 12/2021
Valenta Jiří	náměstek/náměstkyně, Ministerstvo financí	člen/členka	od 6/2022
Bílková Marie			do 6/2022
Povejšil Martin	náměstek, Ministerstvo zahraničních věcí	člen	od 1/2019
nejmenován/a	náměstkyně, Ministerstvo zdravotnictví	členka	od 4/2022
Vašáková Martina			do 4/2022
Franěk Michal	náměstek, Ministerstvo spravedlnosti	člen	od 12/2019
Navrátil Jiří	Asociace krajů ČR	člen	od 6/2017
Škarka Daniel	Svaz měst a obcí ČR	člen	od 5/2021
Horváthová Jana	Muzeum romské kultury	členka	od 5/2014
nejmenován/a	Kancelář Veřejného ochránce práv	členka	od 9/2022
Šimůnková Monika			do 8/2022
Strouhal Václav	zástupce krajských koordinátorů pro romské záležitosti	člen	od 12/2019
Sigmund Heráková Alica	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 3/2018
Kaleja Martin	zástupce občanské společnosti	člen	od 5/2014
Oláh Štefan	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018

Stojka Josef	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018
Guži Zdeněk	zástupce občanské společnosti	místopředseda	od 1/2019
Husák Jan	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Slanina Simon	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Theuserová Iveta	zástupkyně občanské společnosti	členka (rezignovala 30.11.2022)	do 11/2022
Ščuka Tomáš	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Oláh Štefan	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018
Čáp Petr	zástupce občanské společnosti	člen (rezignoval 21.9.2022)	do 9/2022
Čermák Vladimír	zástupce občanské společnosti	člen	od 9/2020
Drbohlavová Gronzíková Alena	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 9/2020
Albert Gwendolyn	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 9/2020

3. Sekretariát Rady

Funci sekretariátu Rady vykonává Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, které bylo v roce 2022 součástí Odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády ČR. Vzhledem k tomu, že Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, vykonává, mj. funkci sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, není počet systemizovaných a pracovních míst přesně určen pro výkon funkce sekretariátu Rady. Nicméně, v roce 2022 se agendě romské menšiny věnovali především zaměstnanci uvedení v tabulce 2. Činnost Oddělení je podrobně vymezena v Organizačním řádu Úřadu vlády České republiky.

Tabulka 2 Zaměstnanci sekretariátu Rady v roce 2022 (stav k 31.12.2022)

jméno	funkce	odpovědnost
Kocanda Martin do 14.4.2022	vrchní vládní rada, vedoucí oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - tajemník Rady - koncepční a odborná práce - spolupráce s médii, experty a vzdělávacími pracovišti - mezinárodní spolupráce - tajemník Pracovní skupiny pro bezpečnost - tajemník Pracovní skupiny pro čerpání fondů EU
Tuzar Vojtěch do 27.10.2022	vrchní vládní rada, vedoucí oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - tajemník Rady - koncepční a odborná práce - spolupráce s médii, experty a vzdělávacími pracovišti - mezinárodní spolupráce - tajemník Výboru pro zaměstnanost Romů - tajemník Výboru zdravotně-sociálního - tajemník Výboru pro vzdělávání Romů - tajemník Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování
Dudková Michaela do 31.3.2022	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování dopadu státní politiky na postavení Romů ve společnosti - mezinárodní spolupráce - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - připomínková řízení a stanoviska k materiálům určeným pro jednání vlády ČR - analytická, koncepční a metodická činnost a příprava metodických dokumentů vztahujících se ke Strategii romské integrace 2021+ - tajemnice Výboru pro naplňování SRI
Duškov Tereza	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - analytická, koncepční a metodická činnost

Černohousová Denisa	vrchní vládní rada	- tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce - organizace a koordinace dotačních řízení v rámci dotačních programů ÚV ČR
Dieu Thuy Nguyen od 1.12.2022	vrchní vládní rada	- vyhodnocování dopadu státní politiky na postavení Romů ve společnosti - mezinárodní spolupráce - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - připomínková řízení a stanoviska k materiálům určeným pro jednání vlády ČR - analytická, koncepční a metodická činnost a příprava metodických dokumentů vztahujících se ke Strategii romské integrace 2021+ - tajemnice Výboru pro naplňování SRI - tajemnice Výboru zdravotně-sociálního - tajemnice Výboru pro zaměstnanost Romů
Petr Chytil od 1.12.2022	vrchní vládní rada	- tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce - tajemník Pracovní skupiny krajských koordinátorů - tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti - zajištění metodického vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti - tajemník Pracovní skupiny pro bezpečnost - tajemník Výboru pro vzdělávání Romů - tajemník Pracovní skupiny pro mládež a další politiky EU
Tuzar Vojtěch do 31.5.2022	vládní rada	- vyhodnocování dopadu státní politiky na postavení Romů ve společnosti - mezinárodní spolupráce - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - analytická, koncepční a metodická činnost - tajemník Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování - tajemník Výboru pro zaměstnanost Romů - tajemník Výboru pro mládež a další politiky EU
Zetková Pavla do 6.5.2022	vládní rada	- tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce - tajemnice Pracovní skupiny krajských koordinátorů - tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti - zajištění metodického vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti
Duna Zdeněk do 31.3.2022	referent	- administrativní činnost - archivace dokumentů - správa webových stránek
Mácová Veronika od 1.11.2022	DPČ	- administrativní činnost v rámci dotačního řízení
Chrt Jan	DPČ	- administrativní činnost v rámci dotačních řízení

Pracovníci sekretariátu Rady se v rámci své činnosti rovněž účastnili zasedání pracovních skupin, výborů a dotačních komisí zřízených v jiných rezortech státní správy. Nominace do konkrétních pracovních orgánů zobrazuje tabulka č. 3.

Tabulka 3 Přehled zaměstnanců sekretariátu jmenovaných do pracovních orgánů mimo Úřad vlády ČR (stav k 31.12.2022)

název pracovního orgánu	zřizovatel	jmenovaný zaměstnanec
-------------------------	------------	-----------------------

Dotační komise - Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin	MK	Černoousová Denisa
Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Nejmenován/a
Síť Národních kontaktních míst pro romskou integraci	EK	Tuzar Vojtěch
Dotační komise - Podpora integrace příslušníků romské menšiny	MK	Černoousová Denisa
Dotační komise - Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Nejmenován/a

Sekretariát Rady kromě výkonu a koordinace agendy romské menšiny plní i funkci sekretariátu jejích pěti výborů a dvou pracovních skupin (viz kapitola 4. Přehled činnosti). Dále se sekretariát podílí na administrativním zajištění dotačního řízení v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce. K tomuto účelu jsou při Radě zřízeny tři Komise pro hodnocení projektů.

4. Přehled činnosti Rady

V roce 2022 se konaly dvě zasedání Rady.

První zasedání Rady proběhlo 20. května 2022 od 9:00 od 14:30 hod. Rada projednala především následující body:

- Informace o nových členech Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, jmenování místopředsedy či místopředsedkyně Rady, změna statutu Rady
- Postup v procesu zřízení funkce zmocněnce vlády pro záležitosti romské menšiny
- Romští uprchlíci z Ukrajiny a zapojení romských organizací a dalších aktérů do řešení krize
- Změny rámcových vzdělávacích programů s ohledem na potřebu začlenit do výuky informace o Romech (a dalších menšinách)
- Informace o aktuálních otázkách
 - Informace ze zasedání občanských členů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (zintenzivnění opatření vlády s cílem kompenzovat nepříznivé dopady růstu cen, zvláště s důrazem na zranitelné skupiny osob, přijetí opatření v souladu se zněním statutu Rady k zachování činnosti a smyslu Monitorovacího výboru)
 - Informace o postupu odškodnění obětí nezákonných sterilizací
 - Informace zástupkyně VOP o šetření policejního zákroku v Teplicích v červnu 2021
 - Informace o akci „Setkání národních romských kontaktních míst pro integraci Romů a občanské společnosti“ v rámci Českého předsednictví v Radě EU
 - Informace k dotačním programům Úřadu vlády na podporu romské integrace
 - Informace o následném semináři k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin, který se konal v Praze dne 21. dubna 2022

Na jednání Rady dne 20. května 2022 byla přijata následující usnesení:

Usnesení č. 1/2022 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 20. 5. 2022 k bodu č. 4

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. bere na vědomí informace o naléhavé aktuální situaci romských uprchlíků z Ukrajiny;

II. doporučuje zmocněnkyni vlády pro lidská práva zřídit Pracovní skupinu k potřebám zvláště zranitelných skupin uprchlíků; pracovní skupina je zřizována ke dni 20. 5. 2022 (členy pracovní skupiny budou zejména hlavní zainteresované resorty a instituce – Ministerstvo vnitra,

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Správa uprchlických zařízení, krajsí romští koordinátoři, nevládní organizace, KVOP, HZS);

III. doporučuje vládě

A) zajistit všem žadatelům přístup k podání žádostí o dočasnou ochranu a u osob bez cestovního dokladu proaktivně zjišťovat skutečné datum vstupu do Schengenského prostoru tak, aby nebyly zbaveny svých práv;

B) umožnit správní a soudní přezkum žádostí o dočasnou ochranu, které byly prohlášeny za nepřijatelné;

C) zajistit ve spolupráci s kraji dostatečné kapacity pro ubytování všech žadatelů během celé procedury udělování dočasné ochrany a podporovat i využívání soukromých ubytovacích kapacit;

D) ve spolupráci s kraji zajistit transparentní informace o ubytovacích kapacitách v jednotlivých krajích a podporovat jejich rovnoměrné využívání uprchlíky;

E) zajišťovat spolu s ubytováním i dostatečnou sociální práci se všemi uprchlíky, a to včetně přístupu ke zdravotním a sociálním službám a vzdělávání pro děti;

F) zahájit jednání s UNHCR o nabízené finanční podpoře k dalšímu posílení kapacit v přímé podpoře uprchlíků z Ukrajiny, včetně KACPU;

IV. oceňuje

A) aktivní zapojení romských neziskových organizací do pomoci při zvládnání příchodu romských uprchlíků z Ukrajiny, kterou vyvolala agrese Ruské federace vůči Ukrajině;

B) přípravu výzvy dotačního programu Ministerstva práce a sociálních věcí na posílení kapacit pracovníků v sociálních službách na pomoc uprchlíkům.

Usnesení č. 2 /2022 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 20. 5. 2022 k bodu č. 5

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. navrhuje, aby Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy svolalo urychlené pracovní setkání s občanskými členy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a zástupci Muzea romské kultury k naplnění usnesení č. 10/2021 přijatého Radou dne 22. listopadu 2021.

Druhé zasedání Rady se konalo prezenčně 1. prosince 2022 od 11:00 do 14:15 hod. Rada projednala především následující body:

- Aktuální situace ohledně zřízení zmocněnce vlády pro záležitosti romské menšiny
- Aktuální vývoj odškodňování za protiprávní sterilizace (Ing. Mgr. Venuše Škampová, MZ)
- Situace Romů v EU - Výsledky výzkumu situace Romů v členských zemích EU realizovaného Agenturou EU pro základní práva
- Představení výzev z OPZ k podpoře romské integrace a sociální integrace obecně
- Představení Národního plánu obnovy a koordinované podpory škol v sociálně vyloučených lokalitách
- Aktivity UNICEF v ČR a Ukrajině vůči zvláště zranitelným skupinám obyvatel
- Duševní zdraví příslušníků romské menšiny v sociálně vyloučených lokalitách
- Informace o průběžných výstupech z proběhlých jednání vládních výborů a pracovních skupin za květen až říjen

Na jednání Rady dne 1. prosince 2022 byla přijata následující usnesení:

**Usnesení č. 3/2022 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 1. 12. 2022
k Aktuálnímu vývoji odškodňování za protiprávní sterilizace**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. bere na vědomí** informace podané Ministerstvem zdravotnictví k aktuálnímu vývoji v odškodňování za protiprávní sterilizace;
- II. apeluje** na Ministerstvo zdravotnictví, aby odstranilo současné bariéry a rozšířilo okruh přijatelných důkazních prostředků;
- III. žádá** zástupce Ministerstva zdravotnictví, aby na příštím zasedání Rady informovali členy Rady o přijatých opatřeních.

**Usnesení č. 4/2022 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 1. 12. 2022
k Výsledkům výzkumu situace Romů v členských zemích EU realizovaného Agenturou EU pro základní práva**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. vnímá** přínos činnosti Agentury EU pro základní práva pro dosahování rovnosti a začlenění Romů v zemích EU;
- II. navrhuje** zakotvit systematický sběr dat na národní úrovni a v návaznosti na daná zjištění realizovat evidence-based opatření a zavést systematický monitoring dosahování konkrétního pokroku.

Další aktivity občanských členů Rady

V průběhu roku 2022 se občanskí členové Rady nad rámec zasedání Rady účastnili zasedání Výborů a Pracovních skupin zřízených Radou a zasedání pracovních orgánů zřízených v jiných orgánech státní správy, jako jsou např. dotační komise zřízené pro hodnocení projektů v rámci dotačních programů na podporu integrace romské menšiny při Ministerstvu kultury či zasedání monitorovacích výborů operačních programů.

Kromě výše zmíněného byli občanskí členové Rady také velmi aktivní v připomínkování nelegislativních i legislativních návrhů státní správy, jako je Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2020, Vyhodnocení Strategie romské integrace do roku 2020, Informace o naplňování Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030 a návrhu Statutu Vládního zmocněnce pro záležitosti romské menšiny.

Během roku 2022 také proběhlo několik neformálních zasedání občanské části Rady, v rámci kterých byly diskutovány aktuální problémy romské menšiny, včetně fungování Rady samotné, její komunikace směrem k veřejnosti a většího propojení výstupů Výborů a Pracovních skupin směrem k Radě.

Členové občanské části Rady se také zúčastnili Setkání národních romských kontaktních míst pro integraci Romů a občanské společnosti konaného jako oficiální akce předsednictví ČR v Radě EU. Cílem setkání, které bylo pořádáno Úřadem vlády ČR, bylo přispět ke spolupráci národních kontaktních míst s občanskou společností v širším kontextu EU. Jedním z diskutovaných témat byla participace Romů na veřejném životě a tvorbě politik v členských zemích a na úrovni Unie.

4.1. Výbory a pracovní skupiny Rady

Tabulka 4 Četnost zasedání výborů a pracovních skupin v roce 2022

Výbor nebo Pracovní skupina	Počet jednání v roce 2022
Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování	1
Výbor zdravotně-sociální	1
Výbor pro naplňování strategie romské integrace	1
Výbor pro zaměstnanost Romů	1
Výbor pro vzdělávání Romů	1
Pracovní skupina pro mládež a další politiky EU vůči Romům	1
Pracovní skupina pro bezpečnost	0
Pracovní skupina pro čerpání EU fondů	0

Ve smyslu čl. 6 a 8 Statutu Rady působí při Radě pět výborů, a to:

- Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování
- Výbor zdravotně-sociální
- Výbor pro zaměstnanost Romů
- Výbor pro vzdělávání Romů
- Výbor pro naplňování strategie romské integrace

Informace o jednáních výborů a pracovních skupin jsou uvedeny na webových stránkách www.vlada.cz

5. Výstupy

Všechny výstupy Rady a jejího sekretariátu jsou pravidelně zveřejňovány na webové stránce vlády ČR <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/zalezitosti-romske-komunity/uvod-5779/>.

5.1. Legislativní a nelegislativní materiály

V roce 2022 byly vypracovány tyto materiály:

- Zpráva o stavu romské menšiny za rok 2021

Vláda vzala Zprávu o stavu romské menšiny za rok 2021 na vědomí usnesením vlády č. 169 ze dne 8. března 2023. Zpráva vychází z podkladů, které pro její zpracování poskytly jednotlivé resorty a krajské úřady. Významným zdroji informací byly také výzkumné zprávy a studie, které obsahují nové statistické údaje a poznatky o situaci Romů v ČR jako například výzkum „Roma in 10 European Countries“ realizovaný Agenturou EU pro základní práva (FRA).

- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2021

6. Rozdělení dotací

Sekretariát Rady v roce 2022 opět zajišťoval administrativní chod spojený s dotačním řízením v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

Program Podpora koordinátorů pro romské záležitosti je realizován na základě usnesení vlády ze dne 14. června 2010 č. 461 ke Zprávě o stavu romských komunit v České republice za rok 2009. Vláda ČR tímto usnesením uložila vedoucímu Úřadu vlády uvolňovat každoročně v rámci schváleného rozpočtu kapitoly 304 – Úřad vlády finanční prostředky krajům prostřednictvím dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti. Program je v souladu s naplňováním strategického cíle zaměřeného na oblast podpory integrace Romů na krajské a místní úrovni a boj proti sociálnímu vyloučení, který je uveden ve Strategii romské integrace 2021-2030.

Funkce krajských koordinátorů je zřizována krajskými úřady na základě ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

V rámci dotačního programu pro rok 2022 bylo zajištěno financování pozice krajského koordinátora včetně jeho potřeb v celkové výši podpory 5.750.000 Kč.

Program Podpora terénní práce je realizován od roku 2000. Účelem programu Podpora terénní práce pro rok 2022 bylo podpořit obce ve zřízení pozice terénního pracovníka pracujícího s romskou menšinou, kterého by zaměstnávala přímo obec nebo příspěvková organizace obce. Program byl pro rok 2022 nastaven tak, aby podporu ze státního rozpočtu získaly především obce, obcí, které usilují o integraci Romů a současně nemají vlastní personální kapacity, nebo jim finanční situace neumožňuje zajistit v obci terénní práci.

V roce 2022 celková výše vyplacených finančních prostředků v tomto dotačním programu činila 11.720.511 Kč. Celkem bylo v podpořených obcích vytvořeno 49 pracovních míst s průměrnou výší úvazku 1,17.

Dotační program Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce vznikl v návaznosti na usnesení vlády ze dne 5. srpna 2002 č. 761 k Návrhu akčního plánu k omezení žádostí příslušníků romské komunity z ČR o azyl v zemích EU a Norsku.

Dotační program je preventivního charakteru a je určen pro neziskové organizace (spolky, ústavy, církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti, nadace nebo nadační fondy) na realizaci neinvestičních projektů podporujících příslušníky romské komunity a obyvatele sociálně vyloučených lokalit (SVL). Program se zaměřuje na podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a odstraňování jeho důsledků. Dotační program je rozčleněn do dvou okruhů, v rámci nichž jsou podporovány projekty využívající principy komunitní práce a aktivity, které doplňují sociální programy a sociální služby. Podpořené projekty využívající principy komunitní práce v romských lokalitách poskytují podporu a pomoc lidem žijícím v romských komunitách/lokalitách k získávání dovedností řešit svoji situaci vlastními silami. Doplnkovou součástí projektů mohla být i edukační a informativní činnost.

V rámci dotačního programu bylo v roce 2022 podpořeno 18 organizací v celkové výši 12.662.950 Kč. V roce 2022 pracovalo 12 projektů s metodou komunitní práce.

V rámci projektů se uskutečnily jak pravidelně opakující se aktivity, tak i jednorázové aktivity, tj. komunitní akce, které iniciovala většinou sama cílová/jádrová skupina. Pravidelně opakující se aktivity se nejčastěji uskutečňovaly v rámci komunitních center, jednalo se zejména o tvořivé dílny. V rámci komunitních akcí byly nejčastěji realizovány akce týkající se úpravy a úklidu prostor, oslavy svátků, navazování nových vazeb s okolím a s vedením města, aktivity vedoucí k uvědomění si vlastní kultury apod. Do těchto akcí se zapojilo bezmála 10 000 osob.

7. Zahraničí

V roce 2022 se pracovníci Sekretariátu Rady zúčastnili jedné zahraniční pracovní cesty. Cesta souvisela především se zapojením České republiky do práce mezinárodních či unijních orgánů a pracovních skupin, které se zabývají postavením Romů a otázkami národnostních menšin. Konkrétně se cesta týkala účasti na jednání Výboru expertů pro problematiku Romů a Travelerů v Galway v Irsku.

8. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Dle čl. 12 Statutu Rady náklady na činnost Rady a jejích orgánů jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády ČR. Členové Rady mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s činností Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin, v souladu s platnými právními předpisy.

Členové Rady nemají nárok na plat za výkon funkce člena Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin.

Tabulka 5 Výdaje na činnost sekretariátu Rady (v Kč)

Mzdy a platy zaměstnanců		2 006 058, 00 Kč
Povinné pojistné		667 337, 00 Kč
Výdaje za tuzemské služební cesty		4 203, 00 Kč
Výdaje za zahraniční služební cesty		5 586, 86 Kč
Odměny členům PPOV		0, 00 Kč
Cestovné členů Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny		9 277, 00 Kč
Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		0, 00 Kč
z toho	DPP	30 100, 00 Kč
	DPČ (včetně povinného pojištění)	127 443, 00 Kč
	fakturované (včetně překladů)	64 572,00 Kč
Telefony		14 262, 59 Kč
Pohoštění		13 500, 00 Kč
Polygrafické služby		1 949, 92 Kč
Náklady na vzdělávací akce		5 780, 00 Kč
Celkem		2 950 068, 45 Kč

Tabulka 6 Počet zaměstnanců podle platových tříd k 31.12.2022

Počet zaměstnanců dle platových tříd k 31. 12. 2022	z toho na částečný úvazek
Tř. 9	
Tř. 12	
Tř. 13	
Tř. 14	4
Celkem	4

9. Plán činnosti a rozpočet

Sekretariát Rady se v roce 2023 bude soustředit především na dohled implementace Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 - 2030. Dále pak budou plněny úkoly vyplývající z plánu nelegislativních úkolů vlády na rok 2023 a z usnesení Rady. Mezi úkoly vyplývající z Plánu nelegislativních úkolů vlády pro rok 2023 a z usnesení Rady patří zejména vypracování Zprávy o stavu romské menšiny v České republice za rok 2022; Informace o plnění usnesení vlády týkající se integrace romských komunit a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dni 31. prosince 2022, Informace o plnění Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 – 2030 a Vyhodnocení Strategie romské integrace do roku 2020. Cílem Sekretariátu Rady v rámci této agendy spolupracovat se zmocněnkyní vlády pro záležitosti romské menšiny, která byla jmenovaná usnesením vlády č. 1093 ze dne 21. prosince 2022.

V souvislosti s úkoly vyplývajícími z mezinárodních závazků je v roce 2023 očekáváno nadále vykonávat činnost Národního kontaktního místa pro integraci Romů; zatupovat Českou republiku v Ad-hoc výboru Rady Evropy pro záležitosti Romů a s tím související spolupráce v rámci plánovaných tematických skupin, spolupráce s orgány OSN (Úřadem vysoké komisařky OSN pro lidská práva, UNDP) v oblasti začleňování Romů; koordinace naplňování Akčního plánu OBSE na zlepšení situace Romů a Sintů.

Další prioritou Sekretariátu Rady je i nadále zajišťovat metodické vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a podporovat plnění úkolů napomáhajících výkonu práv a integraci příslušníků romské komunity do společnosti na úrovni obcí a krajů, jejichž rozsah je vymezen v § 6 odst. 7 a 8 zákona č. 273/2001 Sb., *o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. Dále pak i nadále realizovat dotační programy na podporu integrace Romů.

Předpokládané výdaje na činnost sekretariátu Rady jsou obdobné, jako výdaje za rok 2022.